ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА CXI, БРОЙ 19 | СОФИЯ, 16-31 ОКТОМВРИ 2010 г. | ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com | Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

Тема на броя:

ИСИХАСТКАТА ТРАДИЦИЯ И НЕВИДИМИЯТ СВЯТ

✣ На Света Гора като място за обновление и продължаване на исихастката традиция в съвременния свят

✣ За основните принципи на исихазма и актуалността на тази духовна традиция в съвременния свят разговаря с игумен Пьотър (Пиголь) е-жа Александра Карамихалева – стр. 4-5.

✣ За духовно-мистичния подем в България под влиянието на исихазма и за Рилския манастир като пазител на исихастката монашеска традиция е продължението на статията на доц. Костадин Нушев – стр. 6

✣ На почитта към Рилския светец са посветени страници 3 и 8.

✣ Във връзка с наближаващия Архангеловден са материалите на йером. Серафим (Роуз) „Живот след смъртта“ и на Румяна Христова „За ангелите небесни“ – стр. 7.

Свети архангел Михаил

Тропар на св. Ангели, гл. 4

Архистратизи на небесните войнства, ние, недостойните, винаги ви молим с молитвите си да ни оградите под крилата на вашата невеществена слава, като запазвате нас, които коленопреклонно молим и викаме: избавете ни от беди, защото сте чиноначалници на вишните сили.

Из молитва към св. архангел Михаил

Бъди несъкрушима защита и крепък бранител на светата Църква и на православното ни Отечество, като ги огради с твоя мълниеносен меч от всички видими и невидими врагове.

Св. архангел Михаил.
Стенопис от съборния храм на Рилския манастир

Празникът на Рилския манастир

И тази година в деня на небесния покровител на българския народ, преподобни Иоан Рилски Чудотворец, в основаната от него през X век света обител се събраха множество свещници и миряни, за да почетат светлата му памет. Подготовката за празника започна отдалеч. Множеството ремонтни дейности по материалната база на обителта трябваше да

приключат до деня на манастирския празник. Поклонници от цяла България бяха запазили места в хотелската част, за да присъстват на традиционното всенощно бдение.

С благословението на Негово Светейшество Българския патриарх Максим, представител на Светия Синод за празника на манастира беше високопреосвещеният Неврокопски митрополит Натанаил.

На стр. 8

Света Гора – пазителка на исихастката традиция в съвременния свят

В края на десетидесетото на 1960 г. до 1974, когато съществено се подобрило придвижването от Солун до Света Гора, много от заприиждалите поклонници чували да се говори на Света Гора за едно „странно“ монашеско братство, намиращо се на северния светогорски бряг. Става въпрос за бившата руска келия „Св. Артемий“, населявана сега от едно гръцко братство – *братството на отец Ефрем (папа-Ефрем от Катунака)*. Решилите да посетят „странните“ братя чували още по пътя, с приближаването си до тях, молитвата „Господи Исусе Христе, помилуй ме“. Тя била изричана силно и постоянно от някои монаси, които работели в градината, обграждаща тази голяма светогорска келия. Тези монаси съвсем не били разговорчиви със своите посетители и единствено отговорният за посетителите монах ги почерпивал с традиционния локум, чашка ракия и вода. Той им давал и нужната информация относно пътя, с приближаването на манастирския храм.

Този типик не включвал вечерня. Братята имали обща следобедна трапеза (вечеря), след което често пъти повечерие, а на другия ден Молебен на Пресвета Богородица и света Литургия. Братята изисквали от малкото и избрани посетители да бъдат тихи и да не говорят с другите монаси освен със стареца, отец Ефрем, когато той идвал да ги види.

Останалото последование от денонощния кръг на монасите се извършвало по килиите им, а в летните вечери – в градината под дърветата. Когато се случело никой да погледне през прозореца си навън, той можел по сенките на лунна светлина да види монасите с големите броници от по 300 възела да правят поклони, да се молят прави, седнали, ходейки бавно, за да пребродят съня и да успеят да довършат така монашеското си правило. По същия начин извършвали и последованието на утренята (съответните за това ок. 12 пъти от по 300 възела, което е 3600 молитви), за да влязат след това в църквата за молебена и светата Литургия. Това бил типикът, който следвали всички приемници на *стареца Йосиф Исихаст* или още *Спилиот*. На Света Гора по това време имало три такива братства: на отец Ефрем в Катунака, докато бил още жив *нареченият* (който предава старчеството – *б. ред.*) му старец Никифор, на отец Ефрем в „Св. Артемий“ и на отец Харалампий в Неа Скити, а после в голямата руска келия „Буразери“ близо до Карея.

Мълчанието на монасите помежду им и по отношение на странниците било пословично.

Те отправяли само традиционния поздрав „Благословете – Бог да благослови“, а ако имали някое определено послушание – например покупки в Карея, изговаряли единствено само най-необходимото за нужната комуникация.

На стр. 4

ХРОНИКА

С молитва за онкоболните

Привлечени от този призив, православни християни от Пловдив и района изпълниха на **8 октомври** до скромен предел малкия храм „Св. прпмчца Параскева“, в старата част на града. На този ден Негово Високопреосвещенство Пловдивският митрополит Николай отслужи в храма вечерня, по време на която освети икона. Тя е копие на чудотворната светогорска икона на Божията Майка „Всецарица“, която се намира във Ватопедския манастир и се е прославила с множество чудесни изцеления на онкоболни.

Негово Високопреосвещенство прочете пред иконата и Акатиста към св. Богородица – Всецарица. Във вечерното богослужение взеха участие още: архим. Арсений, духовен надзорник на Пловдивска епархия, представители на храм „Св. Параскева“ прот. Емил Паралингов, архиерейските наместници на Пещерска и на Карловска духовна околия, свещеници от Пловдив и близки населени места.

От самото отваряне на храм „Св. прпмчца Параскева“, след близо тридесетгодишно затваряне, тук по единодушното желание на отец-предстоятеля, църковното настоятелство и черкуващите се в него, след вечерните всеки петък започва да се чете Акатистът към св. Богородица – Всецарица. За целта е направено кселкопие на ватопедската икона. Пресъхналото лято единодушно е взето решението да се направи истинско, рисувано копие на иконата. Средствата за материалите са събрани много бързо, а изписването е повярено на пловдивски иконописец, дарял своя труд.

Пловдивска митрополия

Митрополит Неофит кръсти 7 нови християнчета от Дом за сираци в с. Брестовица

На **19 октомври**, когато БПЦ чества преп. Йоан Рилски (876-946), Негово Високопреосвещенство Русенският митрополит Неофит отслужи св. Литургия по случай храмовия празник на църквата в с. Брестовица. В празничното богослужение участваха също свещ. Димитър Димитров и дякон Кирил Синев.

Проповед за преп. Йоан Рилски прочете секретарят на Русенската св. митрополия Ангел Младенов.

След края на св. Литургия митрополит Неофит кръсти в православната християнска вяра седем деца от „Дом за отглеждане и възпитаване на деца лишени от родителска грижа“ с. Брестовица. Подредени около св. купел, придружени от техните възпреемници, св. Кръщение приеха Диана, Дамян, Радко, Петър, Стоян, Асен и Стефан. След св. тайнство Кръщение над децата се извърши св. тайнство Миропомазване.

Накрая митрополит Неофит подръжа новите православни християнчета и им пожела да не забравят този момент. „Винаги когато ще предприемете нещо в живота си, в ежедневието си, в работата си, в отношенията си с близките, спомняйте си този момент и че Иисус Христос е казал две важни заповеди: да обичаме Бога и ближния, както себе си. Това като сторим, ще съградем едно прекрасно общество около нас и ще бъдем честити.“

Храм „Св. Йоан Рилски“ в с. Брестовица е построен през 1876 година. В св. олтар са положени останките на убития по време на Руско-турската освободителна война сестранник на руския император Сергей Максимилянович – княз Романов сержант Лейхтембергски.

На територията на богоспасаемата Русенска епархия се намират тринадесет храма посветени на св. Йоан Рилски Чудотворец.

Русенска митрополия

Русенският митрополит Неофит подписа договор за трансгранично сътрудничество

На **12 октомври** в гр. Кълъраш, Румъния, в регионалния офис на Програма „Трансгранично сътрудничество Румъния–България 2007-2013 година“, Негово Високопреосвещенство Русенският митрополит Неофит подписа договор за финансиране на проект „Чудесата на православието в България и Румъния – инициатива за поклонически туризъм в района Русе–Гюргево“. От румънската страна договорът подписа Негово Преосвещенство сп. Аврорий Гюргевски.

Русенската митрополия и Гюргевската епископия си сътрудничат в проекта, като българската страна е водещ партньор.

Проектът предвижда извършване на строително-ремонтни дейности в района на манастира „Св. Димитрий Басарбовски“, в близост до с. Басарбово, и на манастира „Св. Йоан Руски“, в близост до Гюргево.

Дейностите в Румъния предвиждат цялостен ремонт на манастира „Св. Йоан Руски“. Ще бъдат реставрирани стенописите и ще бъде доставено обзавеждане и оборудване за двата манастирски комплекса.

Срокът за изпълнение на планираните дейности е 15 месеца.

Общата стойност на проекта е 1 492 258 евро, като 84,82% се осигуряват от Европейски фонд за регионално развитие, 13% с финансирането от националните бюджети на България и Румъния, а собственото финансово участие на партньорите е 2,18%.

Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния–България подкрепя развитието на избрани зони с цел да съдържа „мост“ между двете страни и подпомагане на граничните райони.

Предоставените по Програмата за 2007-2013 г. средства възлизат на 262 милиона евро. Програмата е финансирана посредством Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) – структурен фонд, създанден за подкрепа на намаляването на разликите между регионите на ЕС.

Русенска митрополия

Празникът на св. Йоан Рилски Чудотворец – Ден на българския лекар

На **19 октомври** Българската православна църква почита паметта на св. Йоан Рилски, небесния покровител на българския народ.

По този повод Негово Високопреосвещенство митрополит Николай отслужи св. Литургия в пловдивския храм посветен на преп. Йоан Рилски, в съслужение с храмовото духовенство. Вътреки че празникът се падна в работен ден, храмът беше изпълнен с богомолен народ.

Деят на св. преп. Йоан Рилски Чудотворец се чества и като Ден на българския лекар.

Пловдивският митрополит Николай отслужи първия в България молебен за здравето и благоуспяването на българските лекари и медицинските работници. След това освети новоизпреснения параклис „Св. великомъченик Георги“, намиращ се на входа на База 2 на УМБАЛ „Св. Георги“ на „Пещерско шосе“.

На молебена присъстваха медицинските работници от двете бази на Университетската болница, директорът на болницата доц. Джамбазов, кметът на район „Западен“ г-н Здравко Димитров, пациенти и много гости.

На водоосвета и молебена митрополит Николай донесе от Кръстова гора и частицата от Светия Кръст за здраве и изцеление на болните, за професионалния и личен успех на българските медици.

След тържеството владиката, придружаван от свещеници от пловдивските храмове, посети болнични отделения, благослови пациентите със Светия Кръст и им раздаде икони, копия на чудотворната Божигробска икона на св. Богородица.

Пловдивска митрополия

Нови йеромонах и дякон на Софийска епархия

На **17 октомври** в столичната митрополитска катедрала „Св. Неделя“ бе отслужена архиерейска св. Литургия. Тя бе оглавена от Негово Преосвещенство Знеполски еп. Йоан, викарий на Софийския митрополит. В съслужение участва храмовото духовенство.

По време на св. Литургия софийският викарий въведе в йеромонашески чин дякон Рафаил от Кладнишкия манастир. Новият йеромонах е завършил Богословския факултет на СУ през 1996 г. Работи в социалната сфера и като редактор в издателска къща „Тавор“. През 2008 г. е постриган за монах в семинарския храм „Св. Йоан Рилски“ и отива на послушание в Чипровската св. обител „Св. Йоан Рилски“. С благословение на Негово Светейшество преминава в Софийска епархия и е на послушание в манастира „Св. Николай“, край с. Кладница, в който се подвизава и го обгрижва.

С благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим по време на неделната св. Литургия бе въведен в дяконски чин Стоян Илиев Чилков, родом от гр. Асеновград.

Новият дякон е завършил Богословския факултет при СУ през 1996 г. Специализира в МДА при Троица-Сергиевата лавра, в Солунския университет „Аристотел“ и в Папския институт в гр. Бери. През 2002 г. постъпва на научна работа в Пловдивския университет, където сега е редовен доцент в специалност „Патрология“.

Вдъхновена проповед върху неделното евангелие произнесе старр. ик. Мина Минчев. В края на литургията еп. Йоан поздрави новоръкоположените свещеномаси и старр ик. Мина Минчев, който в същия ден има свой личен празник (навършва 55 г.).

Софийска митрополия

Нов параклис „Св. Йоан Рилски“

В деня на Рилския Чудотворец – **19 октомври** – Негово Високопреосвещенство Пловдивският митрополит Николай по покана на кмета на с. Граф Игнатиево, енорийския свещеник и църковните настоятели, освети новоизграден параклис в чест на св. Йоан Рилски. Ктитори са семейство Сапови, които изцяло са финансирали изграждането на храма.

Митрополит Николай се обърна с приветствени слова към дарителите и родолюбивите жители на селото, които в нелекото време на финансова криза са успели да изградят храм в чест на всебългарския закрилник преп. Йоан Рилски.

След тържественото освещаване бе изнесена кратка фолклорна програма, в която участие взеха малки и големи. Митрополит Николай благослови участниците в тържеството и богомолния народ, като раздаде осветени икони на света Богородица – Божигробска.

Пловдивска митрополия

ДОКУМЕНТИ

Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светият Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски преписки за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

Видинска епархия: **Георги Евгениев Цветков – гр. Видин.**

Пловдивска епархия: **Христо Димитров Булев – с. Козарско, обл. Пазарджик; Костадин Крумов Атанасов – гр. Пловдив; Любомир Николов Дачев – гр. Пловдив; Димо Гъчев Новаков – гр. Казофер.**

Монах Павел – Бачковски манастир; монах Филарет – Троянски манастир.

Храмов празник на Чипровската света обител и архимандритска официя

На **19 октомври** Чипровската света обител „Св. Йоан Рилски“ отбеляза с подобаваща тържественост и архиерейско съслужение своя храмов празник.

Светата Литургия в над хилядогодишната света обител бе отслужена от Неговo Високопреосвещеното в Видински митрополит Доментиан в съслужение с Неговo Преосвещено Велички епископ Сионий.

Богослужебата бе украсена и от многобройно свещенство, което духовно обогати празника и молитвеното дело, които винаги е кипяло в стародавната обител.

Високи гости, дошли да почетат св. Йоан Рилски, храмовия празник на манастира и да съградят на игумена за новата духовна титла, бяха архимандрит Антим – протосингел на Видинска митрополия, архимандрит Антим – игумен на Раковицката света обител, архимандрит Йоан – игумен на Лопушанската света обител, архимандрит Борис – игумен на Добридолската света обител, йеромонах Стилиян – игумен на Бистришката света обител „Св. Петка“, както и други духовници, приятели и съученици на отец Василий.

След светата Литургия литийно шествие во главе с епископ Сионий се отправи към разклона към Чипровския манастир, където бе осветен новоизграденият параклис, който ще насочва вярващите и поклонниците към светата обител. Друга духовна група изврши молитвословие на мястото Кръста, над светата обител, както и на манастирското аязмо.

За вярващите християни и гости бе осветена и раздадена вкусна гозба, а за доброто и празнично настроение се погрижи фолклорна формация от гр. Чипровци и съседни села.

На многая и благая лета на новия архимандрит на Българската православна църква!

Видинска митрополия

СДС „Св. Йоан Рилски“ отбеляза своя патронен празник

На **19 октомври** – деня на всебългарския небесен закрилник и покровител на Софийската духовна семинария – тържествена света Литургия в семинарския храм отслужи Неговo Преосвещеното Стобийски епископ Наум, главен секретар на Св. Синод. В съслужението взеха участие Неговo Високопреосвещобилия архим. Сергий, ректор на духовното училище, архим. Йнуарий, игумен на Шишенския манастир, йером. Исиак, йером. Нектарий от Ловчанска епархия и др. духовници от различни епархии.

Официални гости на празника бяха деканът доц. д-р Емил Трайчев и преподавателят състав на Богословския факултет при СУ „Св. Климент Охридски“, представители на институции и др.

Празничната сл. Литургия бе огласена от сборна певческа група (на клироса), ръководена от г-н Л. Игнатов и г-н Т. Костов, и от тригласен хор (на балкона), ръководен от г-н К. Кирилов. Както и по време на вечерното богослужение предишния ден, съчетаването на източеното пеене с тригласни песнопения придаде особена характеристика на молитвената атмосфера в семинарския храм.

Петокурсникът Светослав Цеков произнесе проповед за духовния подвиг на свети Йоан Рилски. Той се спря на същността на молитвата като сърдечна и съредоточена беседа на човека с Бога.

В края на тържествената богослужба Стобийският епископ Наум прочете приветствие от името на Неговo Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим и Св. Синод. „Нека благодатните семена на евангелските истини да попаднат в чисти сърца и души за обогатяване на светата ни Църква с достойни пастири и служители, за духовно-нравствено извисяване и благоденствие на христолюбивия ни народ“, се казва в приветствието. В отговор архим. Сергий съдържано благодари от името на учителската колегия, служителите и семинаристите за благопожеланията, както и лично на епископ Наум за благодатната богослужба.

Тържественото честване продължи с празничен концерт в киносалона на централната семинарска сграда, на който бе представена обновената визия на семинарския сайт.

Предната вечер, по время на празничната вечерня, Стобийският епископ Наум постригна семинаристите първокурсници за четци, певци и свещоносци. Така новопостъпилите възпитаници на софийското духовно училище пристъпиха към първата степен на своето църковно служение.

Софийска духовна семинария

† IN MEMORIAM

Почина свещеноиконом СТОЯН РАДЕВ

На **11 октомври** след инфаркт неочаквано почина ставрофорнинят иконом Стоян Радев от гр. Ямбол.

Опелото и погребението на отец Стоян бе извършено на 12 октомври.

Сборният храм „Св. Николай Чудотворец“ е в траур. Стотици опечалени православни християни дойдоха да се поклонят на отец Стоян и да си вземат „последно сбогом“ със своя любим духовен пастир. Пред храма са подредени десетки венци, изпратени от различни ведомства – от областния управител, кмета на община Ямбол, кмета на община Тунджа и др. Опелото отслужи Неговo Високопреосвещеното Сливенският митрополит Йоанкий заедно със свещеници от Ямбол и Сливенска епархия.

Отец Стоян имаше силна вяра в Бога и достойно изпълни своя клирически и пастирски дълг. Той остави добър пример за свещеническо служение. За него могат да се отнесат думите от Свещеното Писание: „Блажени са мъртвите, които умират в Господа отсега... нека починат от трудовете си: делата им вървят заедно с тях“ (Откр. 14:13) и още: „С добрия подвиг се подвизах, тръгна сърдия, вярата опазих“ (2 Тим. 4:7).

Бог да го прости! Вечна да бъде паметта му!

Сливенска митрополия

ЧУДОТО НА СВЕТОСТТА

Св. Йоан закрили своите последователи в духовната им мисия

Дъулопописаният архимандрит Климент Рилец по покана на протойерей Славчо Томов, архиерейски наместник в гр. Дупница, на 18 април 1948 г. (Пета неделя на Великия пост) изнесе пред християнското православно братство при катедралната църква „Св. Георги“ беседа на тема „Значението на религията“.

За предстоящата беседа обадих предварително в София на ребноматта християнка Теодора Сейрекова, със семейството на която се запознах още през 1924 г. в Рилския манастир. Писах на нея, че не знам дали не ще има някои лоши последствия за мене, защото в беседата ще засегна вдрисите за материализма и безбожието и тоя ме може да не хареса на „левкои“ хора. По онова време свещениците в Дупница не смееха да изнасят беседи на религиозни теми – „пазеха кожата си“. Разбрах, че слезяка и за мене, особено някои от руските емигранти, които желаеха да се препоръчат пред властите.

При все това, с божията помощ и закрилата на преподобния Иван Рилски чудотворец, беседата излезе успешна при препълнен салон. Благочестивите християни, жадни за такава духовна храна, останали много доволни. Сащо и из изпитах дробчев, морално задоволство от изпълнения дъл и от това съчувствие, което срещнах между благочестивите енориаши на гр. Дупница.

След като се завърнах благополучно в Рилския манастир, получих от София писмо с дата 23 април 1948 г. от Недяжа Тодорова, благочестива дъщеря на Теодора Сейрекова. От това писмо се научиха, че семейството им е било загрижено за моята съдба, като узнаа от писмото ми, че предстои да изнасям беседа на такава тема. Нашъ на Недяжа Тодорова й било отворено, че сб. Иван Рилски ще има да ме закрия. Ето какво ми пише тя в писмото си: „Ние се доста обезпокоихме за Вас да не Ви сполети нещо по случай сказата. Даже ние тримата: аз, мама и леля цяхме да Ви пишем писмо със съвети да се пазите. Да даже го написах, но не го изпратих. Обаче, днес сам бе чесе сигурна, че всичко е минало благополучно. Ще попитате откъде и как? Миналата нощ сънувах, че съм в Рилския манастир на гости при Вас, и какво да видя? Над Вас видях св. Иван Рилски как бдеше и Ви покровителствуше. Образът му излъчваше светлина!... Много се радвам, че аз, недостойната, имах такова приятно видение насън и се удостоих да видя наши любим светец и покровител.

Това е не за пръв път. Да даже щях да Ви пиша, как през „Сирница“ за пръв път сънувах сб. Иван Рилски. В петъка на „Сирница“ си говорехме в къщи за постите и понеже ние нямахме нито картофи, нито зеле, ни праз, ни боб (*поради липса на продукти в периода след войната – бележка моя*), решихме с мъжа ми да не постим през Тодоровската седмица, тъй като нямахме нищо постно. През нощта сънувам, че съм в Рилския манастир между много хора и по едно време ще сб. Иван Рилски като човек, облечен в черни монашески дрехи, с черно покривало на главата. Обаче никакво сияние нямаше около него, защото и ние „като човек“. Вървя той кротко и благост се разлива от него. Дойде при нас и разтвори една книга и ни прочете нещо (*какво точно, не запомнихи*). След това пак тъй кротко и любезно си отиде. Тоя сън ми направи дълбоко впечатление, защото никога не съм си представяла как може да изглежда сб. Иван, а го сънувах тъй жив. Разбира се, тоя сън беше тъй почитаем за нас, че ние постихме и намерихме какво да ядем (появи се кисело зеле на пазара и купихме), причастихме се и въобще всичко беше наред през тая строга седмица“.

Палук от мощите на преп. Йоан възвръща здраве

Райко Великов, живущ в гр. Търговище, улица „Шар планина“ № 14, бидейки млад войник в гр. Кърджали, с писмо от 23.XII.1947 г. съобщи за един чудесен случай, станал с неговия добър познат – Петър Бутенко, руски бежанец. Сащият легнал да спи сряща неделя на 30 ноември 1947 г. напълно здрав, а на сутринта се сбудци болен. Не можа даже да стане от леглото и в продължение на повече от половин час треперан от силно втрисане. Той започна вече да отмисля по какъв начин някой да го закара на лекар. Сетил се, обаче, за палук, който му донесъ Райко Великов от Рилския манастир. С този палук е била изтрита ръката на сб. Иван. Понеже П. Бутенко усещал силни спазми в сърцето, затова той сложил палука направо върху областта на сърцето. Едвам палукът се допрял до сърцето му и втрисането спрямо: усетил, че е напълно здрав. След 15 минути той станал и придружен от едно момче, което дошло да го види, отишъл на църква, където след завършване на сб. литургия поръчал благодарствен молебен на сб. Иван Рилски.

Непубликувани чудеса записани от архимандрит КЛИМЕНТ (Рилец)

АБОНАМЕНТ 2011

ТАЛОН ЗА АБОНАМЕНТ за „Църковен вестник“

Посочете периода от време, през който искате да сте абонирани

.....

Име .....

Презиме .....

Фамилия.....

гр./с..... п. код .....

общ. .....

обл. .....

ж.к./ул. ..... №... бл. .....

вх. ..... ап. ..... тел: .....

Изпращайте на адреса на издателство попълнения талон за абонамент с приложен документ за платен абонамент (банково бордеро или пощенски запис).

МОЛЯ, ИЗПИСВАЙТЕ ТОЧНА АДРЕС, НА КОЙТО ЖЕЛАЕТЕ ДА ПОЛУЧАВАТЕ „ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК“.

АКО ИЗПРАЩАТЕ ПАРИТЕ ЗА АБОНАМЕНТ ПО БАНКОВ ПЪТ, ОТБЕЛЯЗВАЙТЕ В ДОКУМЕНТА ЦЕЛТА НА ПЛАЩАНЕТО.

СЕДМИЦА НА ПРАВОСЛАВНАТА КНИГА - Варна'2010

И у м е н Пьотр (Пьгоа) *е ръкоположен за епископ на Будапещенския съвет на Московската патриархия в юни 2002 г. е завършил информационно-издателския факултет на Сиодал за редакционно обучение и завършва на Руския университет „Св. Йоан Богослов" и е декан на Философско-богословския факултет.*

Игумен Пьотр е автор на редица научни публикации, на книгата „Св. Григорий Синаит и неговите духовни принципи", на исследования „Гесихазъм, старцебрата с тях" и др., а така също е пишещ редактор на информационния вестник „Православно образование", съавтор и е главен редактор на церковно-историческия алманах „Ерусалим".

Интервю с игумен ПЬОТЪР (Пьгоа)

В досег с неоценимото богатство на живата традиция

Съдържателността надеждите ги, стремежите ги, всичките се касаят, тъй при православието, тъй при католицизма, тъй при протестантизма, тъй при сектите, тъй при всички, всички, всички,

ОСНОВАТЕЛ И УЧИТЕЛ НА МОНАШЕСТВОТО У НАС

Православната духовност на исихазма и наследството на монашеската книжовна школа в Рилския манастир

Продължение от бр. 18

Не е случаен фактът, че св. Патриарх Евтимий подлага на нова художествена и агиографска обработка и трактовка – според богословските принципи и литературно-стилистичните канони на исихазма, именно Житието на св. Йоан Рилски Чудотворец, като се стреми да опише и обрисува словесно „по лепоти" – както се изразява самият житиеписец, т. е. поизкусно, по-цялостно и по-прецизно от гледна точка на православното аскетическо богословие, личността и духовния подвиг на Рилския светец. Описанието на най-високите степени на духовния живот, свързани с безмълвието и съзерцанието на Божията слава, за които се споменава в *Завета* на св. Йоан Рилски, и директната връзка с учението за постоянната Иисусова молитва, могат да ни посочат неразривната връзка между по-ранните аскетически принципи на монашеската духовност с основните начоки на исихазма, които се разгръщат през XIV век.

Всъщност ***исихазмът*** в по-широк смисъл – като съцвевина на православната монашеска духовност, е свързан с изконната духовно-аскетична традиция на монашеството в Източната църква, която възниква още през IV век и през следващите столетия се проявява и обновява в живота и подвижничеството на големите духовни учители и свети отци на Вселенската църква. В този смисъл и св. Йоан Рилски може да се каже, че е истински исихаст в духовно-аскетичния и по-широк смисъл на думата, а движението на исихазма и агиографското и химнографско творчество на св. Патриарх Евтимий и Търновската книжовна школа няма как да не му отдадат заслуженото внимание и почит и да не го включат в своята обновителна богословска и литературна програма, свързана с исихазма.

Във Византия движението на исихазма набира сила от втората половина на XIII век и се свързва с обръщането на духовната практика на молитвата и учението за духовната трезвост и съзерцание, но както е известно, това обновително духовно движение достига своите върхове през XIV век, по времена на паламитските спорове. Макар сред славяните да проникват по-скоро аскетичните аспекти на исихазма, свързани с учението на св. Григорий Синаит и неговата духовна школа в Парория, а не толкова богословско-доктриналните аспекти на паламизма. В Рилската света обител и сред българите, главно чрез отгласа от книжовната дейност и литературата на Търновската книжовна школа, традициите на исихаст/ката духовност и свързаните с нея книжовни образци са живи и плодотворни и през XV и следващите векове.

В контекста на исихасткото движение във Византия и Православния изток православното нравствено и аскетическо богословие се задълбочавал, развивал и обновявал изключително интензивно. По време на това духовно и културно движение във Византия и православно-славянски свят, известно и като ***византийски исихазъм*** от XIV век, според прот. Йоан Майендорф, обновлението на духовния живот тръгва първоначално от монашеската практика на молитвата и духовното съзерцание, но постепенно обхваща все по-широки слоеве сред вярващите православни християни и се отразява на цялостния живот на Църквата. Чрез монашеските и духовни центрове на активна богословска и книжовна дейност настъпва широко и осезателно духовно-мистично раздвижване, свързано с богословско и философско задълбочаване на християнската мисъл, развитие на църковното изкуство и цялостен културен подем в Православния изток. Духовността на исихазма се отразява върху теологията, аскетиката, литургиката, иконографията и всички области от живота на Църквата, което предизвиква обновителни процеси и вони импулси сред монашеството на Византия и Православния изток и активен културен обмен между атонските манастири, България и славянския свят. Тези духовни процеси се отразяват върху духовната и молитвена практика на монасите, развитие на учението за постоянната молитва и обновление на духовната просвета сред вярващите. Този процес на исихастко обновление на монашеството и на християнската аскетическа литература се заражда в средите на монашеството, като отново превръща манастирите в книжовни школи и има за цел да обнови в нов синтез монашеството и мистическото богословие на Източната църква, съчетавайки найдобрите традиции и образци на духовния живот.

В монашеската духовност на исихазма четенето на авторитетните светоотечески текстове с неразривно свързано с духовната практика на постоянната молитва.

Според преп. Максим Изповедник четенето освобождава ума от незнанието и невежеството, но молитвата го въздига и приближава до Бога. Духовното просвещение с необходима степен в подвижническия живот, която е свързана с очистването на ума и подготовката за съвършеното мистично единение с Бога в благодатта.

Един от водещите основатели и представители на исихазма във Византия е св. Григорий Синаит, а в България и в Парория, Рилската школа, акцентираща върху борбата със страстите, „невидимата брань" и постоянната *Иисусова молитва*. Водещите духовни и монашески центрове на тоа движение се намират в поранчнатата област Парория и атонските манастири на Света Гора, където много български монаси и духовници се посвещават на подвижнически живот и се занимават с книжовна дейност. Исихасткото духовно движение е свързано с новия преводи на български език на големите църковни учители, духовни отци и богослови на Православната. Отново в България и на Света Гора се превеждат на български език и се съставят сборници с нравоучителни слова и беседи. В Търново възниква нова сбирка от духовни и нравоучителни беседи на св. Йоан Златоуст под името „Маргарит", преведен се на славянски език съчинението на Дионисий Ареопагит от Исай Серски, „Лествицата" от св. Йоан Лествичник и богословски творения на св. Максим Изповедник.

Чрез учениците на св. Григорий Синаит в България – св. Теодосий Търновски, св. Ромил Видински, св. патриарх Евтимий Търновски и много други, духовните принципи на исихазма навлизат в Българската църква и рефлектират върху книжовната дейност на духовно просветените монаси, свързана предви всичко с обновление на богослужебната, агиографската и аскетичната литература.

Безспорно това ново духовно или исихастко обновление е свързано и с ония импулси в развитието на богослужебната почит към св. Йоан Рилски и *пренасянето на мощите му в Търново*, но фигурата на Рилския пустинножителот отново се оказва свързващо звено между предходната българска църковна и монашеска традиция и новия духовен подем в християнския живот през Втората българска държава. В книгохранилището на Рилския манастир се пазят много ръкописи от Търновската книжовна школа и такива от XV век, свързани с дейността на книжовниците около Владислав Граматик, които разкриват интереса на българските монаси към класическите светоотечески съчинения като *Глави за любовта* на св. Максим Изповедник или *Лествицата* на св. Йоан Лествичник.

Под влияние на духовния интерес и книжовната дейност на исихастите в Рилския манастир се създават нови сборници със слова на св. Йоан Златоуст и се превежда и създава друга аскетична литература, която продължава делото на търновските книжовници и превръща Рилския манастир отново в най-главното духовно и книжовно средище в българските земи.

Духовността на исихазма е жизнена сила, създаваща духовна приемственост и високи духовни образци в монашеския и църковния живот и поддържаща книжовността и високите образци сред българските монаси и чрез вековете на османското владичество. Духовно-просветната дейност и създаването на голяма по обем и широка по тематичен обхват православна аскетична и нравоучителна литература се поддържат и активизират в ***Рилската света обител*** и чрез монаси-книжовници от атонските манастири. Тези процеси се основават на общата исихастка духовност и се възраждат активно по-късно през XV век, след възтановяването на манастира и пренасянето на мощите на св. Йоан Рилски от Търново в неговата обител. Много от намерилите убежище в манастира книжовници от този период пренасят книги и съхраняват чрез ръкописните паметници достиженията на християнската православна духовност и аскетическо богословие, запазват много от преведените на славянски език богословски съчинения и така превръщат Рилския манастир в книжовна и духовна школа, която е пазител на дълбоката православна духовност и исихастка монашеска традиция.

През XV век за известно време животът в манастира замира поради разорението от османските нашествия и запустянето на църковния живот, които настъпват след трагичните събития в България и на Балканския полуостров. Нов тласък на живота в манастира придава пренасянето на мощите на светеца от запустелите църковни центрове в Търново и връщането им в Рилската обител през 1469 година, което е засвидетелствано като църковно събитие в написаната от Владислав Граматик историческа повест. Това повествование на рилския книжовник е съхранено като дадено изложение на „Житието на св. Йоан Рилски", написано от Патриарх Евтимий. То разкрива разбирането сред монасите за естествената приемственост и връзка между Рилската книжовна школа от XV век и традиците на Търновската школа от XIV век.

През втората половина на XV век книжовната дейност в Рилския манастир се възражда като отглас и продължение на исихастките традиции и в манастира започва нов разцвет, свързан с дейността на Владислав Граматик, Димитър Кантакузин и други български книжовници. Отново започват преводи от гръцки език, съставителство на литургични книги и химнографски творби и своеобразна кодификация на найавторитетните богословски поучения и духовни наставления на големите църковни учители. Отново се превеждат и съставят сборници с беседите на св. Йоан Златоуст и други творби на патристичното богословие, преоткриват се връзките между философската и християнската традиция в областта на етиката и се преписват аскетичните творби на големите монашеските учители на Православието. Аскетичните творби на исихастката духовност се съхраняват и преписват заедно със създаването на агиографски творби и други литургични църковни произведения и текстове.

През този период и през следващия XVI век Рилският манастир възвръща постепенно значението си на водещ духовен и книжовен център в българските земи и разгръща широка книжовна дейност. Паралелно с дейността по преписване и съхраняване на старите ръкописи започва създаването и на нови сборници с духовно и аскетично съдържание. Според запазените исторически свидетелства и приписки, которо принежда акад. Иван Дуйчев, при игумените Теоктист, Иларион и Калиник през XVI век книжовната дейност се активизира и се създават множество сборници с нравоучителна и духовно-аскетична литература, тълкувателни беседи и догматико-полемични съчинения. Активизират се връзките с атонските манастири и се създават нови контакти с православни манастири в Русия. Запазва се традицията на четене, превод и преписване на книги от високопросветените духовници, като върхован подвиг, в духа на исихастката традиция, е създаването на книги с духовни поучения, продължаването на преводите от гръцки език и разпространението на християнската книжнина и богословска литература за просветата на монасите от братството, свещеници от енорийските църкви и вярващите християни.

Върховите прояви, степени и форми на монашеско подвижничество в Православния изток и атонските манастири постепенно се съдържат със святоотеците или т. нар. ***постници – исихастриони***, в които рилските духовници се упражняват в постоянна и интензивна молитва и активна книжовна дейност, а техните усилия били насочени към превод и съставителство на книги и сборници с духовно и нравствено съдържание, предназначени за четене от братята монаси при духовната им подготовка за ръкоположение или за просвета на по-широк кръг вярващи християни.

В Рилската обител през тези векове ***духовник*** бил наричан именно този високообразован монах, който се подвизава в уединение и молитва, пост и съзерцателен живот, който се занимава с книжовни трудове както преводачи, преписвачи или съставител на духовна и аскетична литература чрез създаването на сборници и антологии с поучения от *Избраните* отци. Тези духовници били духовно просветени и опитни в молитвата и учението и те можели да бъдат учители и духовни наставници на другите монаси. Те се подвизавали в постоянна молитва и пост и постигали духовна опитност в благодатното общение с Бога, ставали изкусни в духовната борба, добри познавачи на човешкото сърце и умъдрени чрез покание и смиреномъдрие, въздигали своя ум чрез молитвата и съзерцание и придобивали богоприсвет ум и благодатни плодове в духовния живот.

Доцент Костадин НУШЕВ

За ангелите небесни

Православната църква, позовавайки се на древните църковни отци, а в частност и на съчинението на св. Дионисий Ареопагит „За небесната йерархия", разделя ангелския свят на девет чина, в които влизат по три степени.

Небесните сили от първата йерархическа степен – *серафими, херувими и престоли*, са в най-голяма близост до Бога. По силата на тази близост те знаят много от онова, което се отнася до Бога, и тоза знание те предават на следващите след тях чинове.

В следващата йерархическа степен на ангелските чинове влизат *господства, сили* и *власти*. Тази средна степен се просвещава чрез чиновете на предходната.

В последната степен на небесната йерархия влизат *началства, архангели* и *ангели*. Небесните същества от тази степен са най-близо до света и хората.

Според св. Дионисий Ареопагит съзнанието от Бога степенуване на ангелските чинове не прилюбва с последната трета степен, а продължава и има връзка със земната йерархия.

В Свещеното Писание някои от ангелите са наговани със собствени имена. Всеки от тях има своє особено служение: *св. архистратиг Михаил* – вожд на небесните сили и войнстващ против духовете на тъмината, *архангел Гавриил* – известителя на Божиите тайни, *Рафаил* – целителя на недъзите, *Уриил* – просветителя на душите, *Салатиил* – застъпник пред Бога, *Йехудиил* – прославяет на Бога, *Варахиил* – подателя на Божиите благословения.

Ангелските сили имат задължението да „песнословят Божиото величие", но като преки изпълнители на Неговата воля и разпоредби имат отношение и към видимия свят с всичките му обитатели. Всички ангелски чинове получават от Бога множество порьчения, които се изразяват в грижа към различните държави, народи, отделни лица или в изпълнение на особени по характера си действия, като лечение, молитви, миротворство и други. Но трябва да се знае, че *ангелското ръководство и грижи към хората не нарушават човешката свободна воля* – когато те желаят, ще се възползват от тях, а когато не ги желаят, няма да бъдат принуждавани. Светите ангели пребивават в Бога, а следователно и в постоянна, действена любов, защото „Бог е любов, и който пребъдва в любовта, пребъдва в Бога, и Бог – в него" (1 Йоан. 4:16). По силата на тази любов Божиите

ангели изпитват състрадание към нас, молят се за нас пред Бога и ни помагат.

Его защо и ние, живите членове на съборната Христова църква, като „съграждани на светиите" (Еф. 2:19) трябва не само да прославяме ангелите, трябва не само да ги споменаваме и възхваляваме, но и да молим тяхното застъпничество за нас пред Бога. И да помним, че „голяма сила има усърдната молитва на праведника" (Як. 5:16), понеже „Господните очи са обърнати към праведниците и Неговите уши – към техния вопъл" (Ис. 33:16).

Църквата е определила 8 ноември за празник в чест на светите ангели и най-вече на *св. архи-стратиг Михаил, който е водител на небесните сили*. А при всяка служба на просителната ектения нис молим Бога да ни даде „ангелски мирен (ангел на мира), верен наставник, пазител на наши души и тела".

Румяна ХРИСТОВА

Нашият земен живот е подготовка за бъдещия живот, който завършва със смъртта. „На човешите е отредено да умрат един път, а след това – съд" (Евр. 9:27). Тогава човек остатъя всичките си земни грижи, тяхото му се разлага, за да се възкрене при Общото Въкресение.

Но душата му продължава да живее, без да прекъсва нито за миг съществуването си. Чрез много вяления на мъртви ни е дадено да знаем частично какво става с душата, когато тя изоставя тялото. Когато се прекъсва виждането с телесните очи, започва духовното виждане. [...] След смъртта душата продължава да е жива и чувства повече, а не по-малко. Св. Амвросий Медиолански учи: „Доколкото душата продължава да живее след смъртта, остава доброто, което не се губи със смъртта, а нараства".

Често духовните видения започват в умиращите още преди смъртта, когато все още виждайки заобикалящите и гори бесвеждайки страх – те виждат това, което другите не виждат.

Якио е, че Бог дава тоза опит като най-очевиден начин да свободи на умирящия, че животът там също се характеризира с любов, каквато човек изпитва към близките си.

Среща с духовете

След излизане от тялото душата се оказва след други духове – добри и лоши. Обикновено тя скланя ким тези, които са й близки по дух, и яко през времето, докато е била в тялото, тя се е намирала под влияние на някои от тях, тя остава зависима от съвите и след излизане от тялото, комото и отбратителни да се окажат тези духове при реанната среща след смъртта.

Тук отново сериозно ни се напомня, че задгробният свят, макар че нямя да ни е съвсем чужд, но нямя да се окаже и просто приятна среща с любимите хора в „курорта" на цъкта – той ще бъде духовен сблъсък, който ще изпробва разположенията на нашата душа по време на земния живот – дали тя е скланяла повече към ангелите и светите чрез добродетелен живот и изпълнение на Божиите заповеди, или по пъта на безгрижието и невнимението е направила себе си годна повече за общението на падналите духове.

Първите два дни след смъртта

През първите два дни душата се наслаждава на относителна свобода и може да посещава на Земята тези места, които са й скъпи, но на третия ден се премества в други обители.

Ангелът, който придружавал преподобни Макарий Александрийски в пустинята, обяснил **цъкковно поменаване на умрелите на 3-тия ден** след смъртта: „Когато на третия ден в църкка се извършва приношение, душата на умрелия, както и пазещият я Ангел получават облекчение в скръбта, тъй като душата чувства обичайна скръб при раздялата с тялото, а в Църкваа Божия за нея е направено славословие и приношение, от което в душата се ражда надежда за доброто. В продължение на първите два дни на душата е позволено заедно с намиращите се при нея ангели да ходи по земята, където пожелае. Затова душата, която обича тялото, понякога се скита около дома, в който се е разделила с тялото, понякога около гроба, в който е положено тялото, и по тоза начин прекарва първите два дни като тръпа, която си търси гнездо. А добродетелната душа ходи на тези места, в които е имала навик да върши правда. На третия ден Тоби, Който възкръсна от мъртвите, заповядва по подобие на Божия възкресение всяка християнска душа да се възнесе на небесата, за да се поклони на Бога на всичко" (*Християнское чтение*, август 1831, с. 16.) [...]

Трябва да се има предвид, че това описание на първите два дни след смъртта дава общото правило, което в никакъв случай не обхваща всички случаи. Светите, които изобщо не са се привързвали към светските неща, живеели в непрестанно очакване на прехода в другия свят, не биват привлечани дори кым местата, където са вършили добри дела, но веднага започват своето въздигане на Небето. [...]

Описанието на първите два дни (а също и на следващите) в никакъв случай не е догма, това е просто „модел", който формулира най-общия ред на следсмъртните преживявания на душата. Много случаи кажто в православната литература, така и в разказите за съвременните преживявания, където мъртвите незабавно се явявали на живите в първите 1-2 дни след смъртта (понякога насъм), се явяват примери за истинността на това, че душата действително най-често остава за известно кратко време близо до земята. Докато истински явявания на мъртви след тоза краткъ период на „свобода" на душата са много по-редки и стават винаги по Божиото разпоредение и никакво отношение.

ЖИВОТ СЛЕД СМЪРТТА

Кратко изложение на православното учение за задгробната съдба на душата, по архиепископ Йоан (Максимович)

жие позволение с никакъв особена цел, а не по нечия собствена воля.

Третият ден и двадесетте препятствия (митарства)

В това време (на третия ден) душата преминава през легиони от зли духове, които й преграждат пъти и я обвиняват в различни грехове, в които тя самите са я въвлекли. Съгласно различни откровения има 20 такива препятствия – т. нар. „митарства", на всяко от които се разследва един или друг грях. Като премине едно митарство, душата идва на следващото и само след успешно преминаване на всичките може да продъжи пъти си, без да бъде хвърлена незабавно в геената. Колко са ужасни тези бесове и митарства, може да се види от факта, че самата Божия Майка, когато архангел Гавриил й съобщи за приближаването на смъртта й, тя помолила своя Син да избави душата й от тези бесове и в отговор на нейните молитви Сам Господ Исус Христос се явил от Небесата да приеме душата на пречистата Си Майка и да я отнесе на небето. (Това видимо и изобщено на традиционната православна икона „Успение".)

Струва си тук да отбележим, че описанията на „митарствата" образуват модела на изпитанията, на които се подлага душата след смъртта, а индивидуалният опит може да е значително по-различен. Маловероятните подробности от рода на броя на митарствата, естествено, са второстепенни в сравнение с главния факт, че душата наистина скоро след смъртта се подлага на съд (Частния съд), където тъй да явна тъзи „невидима борба", която тя е водила (или не е водила) на земята срещу падналите духове. [...]

Деветият и четиридесетият ден

След като премине успешно през митарствата и се поклони на Бога, душата в следващите 37 дни посещава небесните обители и адските бездни, без да знае къде ще остане, и едва на 40 ден й се определя място до въкресението на мъртвите.

Разбира се, няма нищо странно в това, че като минава през митарствата и прилюбва завинаги със земното, душата трябва да се запознае с истинския задгробен свят, в определена част на който тя ще пребивава вечно. Съгласно откровението на ангела на преподобни Макарий Александрийски, особеното **цъкковно поменаване на починалите на 9-ия ден** след смъртта (освен общия символизъм на девете ангелски чина) е свързано и с това, че дотогава на душата са показвани красотите на рая и едва след този период в продължение на останалата част от 40-те дни започват да й показват мъченията и ужасите на ада, преди на 40-ия ден да й бъде определено мястото, където тя ще очаква възкресението на мъртвите и Страшния съд. [...]

Душите до Страшния съд

Някои души след 40-те дни се окажват в състояние на предвкусване на вечна радост и блаженство, а други – в страх от вечните мъчения, като и двете състояния се се изтъкнат в сводта пьлнота след Страшния съд. Дотогава все още са възможни промени в състоянието на душите, особено благодарение на принасянето за тях на безкръвлатна Жертва (поменаване на литургията), както и други молитви.

Из книгата „Душата след смъртта" на йерон. СЕРАФИМ (Роуз)

Всенощното бдение в навечерието на празника на св. Йоан Рилски в съборния манастирски храм

ПРАЗНИКЪТ НА РИЛСКИЯ МАНАСТИР

От ст. 1

Освен Негово Високопреосвещенство, висока чест за Рилската света обител бе да посрещне и двама архиереи на Гръцката православна църква – Драмския митрополит Павел и Еласонския митрополит Василий, които неведнъж преди това са посещавали светата обител и са проявявали своето братско отношение. Друг скъп гост на рило-манастирското братство бе игуменът на Троянския манастир – Деволски епископ Теодосий.

Бдението започна в 20 ч. и бе предстоявано от Негово Високопреосвещенство Драмския митрополит Павел. Той не само предаде архиерейското си благословение на християните, но и благоукраси светата служба със завидните си певчески способности. Участие взеха и много йереи, йеромонаси, монаси и монахини от различни епархии на България, както и двама йереи от митрополия Ларнака на Кипърската православна църква.

За радост както на братята на светата обител, така и на дошлите поклонници бе и участието на две доказали се певчески формации, които с антифонното си пеене изпълниха съдрата на всенощния и с сладкия нектар на източноправославната псалтикийна традиция. На дясната певница бе група псалти от различни столични храмове, начело със секретаря на Софийската митрополия – г-н Андрей Касабов, а отляво славословие хорът на метоха на светогорския манастир „Симон Петър" в гр. Солун – „Св. Харалампий". Гостите от южната ни съседка бяха подготвили службата в чест на св. Йоан на гръцки език, като някои от стихирите в нея се изпълниха за първи път, писани и композирани от химнографа на манастира „Симон Петър" – отец Атанасий.

След края на утрената, около 2 ч. след полунощ, бе даден отпуст и всички се оттеглиха за почивка.

В 9 ч. бе посрещнато на архиереите в препълнения от богомолци храм за светата Литургия. На богослужението присъстваха и председателят на Народното събрание г-жа Цецка Цачева, областният управител

Официалните лица на поклонение пред мощите на светеца

Литийното шествие в празничния ден

на гр. Кюстендил, кметът на гр. Кюстендил, депутати и други представители на гражданската власт.

В края на св. Литургия митрополит Натанаил припомни житието на преподобни Йоан Рилски Чудотворец, като акцентира на проявените от него добродетели. А добродетелите са единственият залог за здравето на всяко общество. Подчерта нескокократно и значението на религиозното образование в училище, с което се цели насаждането на същите тези добродетели сред подрастващите.

Вътреки че се изля проливен дъжд по време на св. Литургия, за традиционната лития около храма лъчите на слънцето пробиха облаците, а дъждът спря. Свещенослужители и народ, предвождани от хоругви, псалти и иконата с лика на св. Йоан, обиколиха храма, пеейки тропара на светеца.

Радостта на празника бе споделена и от несекващия поток поклонници, които пред целия ден се редяха да целунат десницата на всебългарския светец и да се помолят пред светите му мощи. Почитта ни към свети Йоан е онова, което ние можем и е необходимо да му дадем като благодарност за ходатайството му за нас пред Бога и за безбройните чудеса, извършвани от него и до днес, за помощ и спасение на мнозина и за слава на Всеблагия Бог.

* * *

Ден преди празника на Рилския светец се чества св. ап. и ев. Лука. По традиция в този ден се отслужва св. Литургия в храма на постницата „Св. Лука", където се намира и килийното училище, построено от йером. Неофит Рилски.

Литургията тази година бе отслужена от архим. Виталий, брат на Рилската св. обител. След това той извърши и водосвет в двора на храма.

Постницата е свързана както с името на видния български книжовник йером. Неофит Рилски, така и с името на св. Игнатий Старозагорски, който преди да замине за Света Гора и да приеме мъченическия подвиг, бил послушник 6 години в постницата „Св. Лука".

Рилската св. обител

Отецът, който обединява

От вчера всички ние се събрахме в тази света обител. Събра ни св. Йоан Рилски Чудотворец, събра ни неговата памет, събра ни Денят на отеца. [...]

Но св. Йоан още преди да се прослави като светец и да ни събира в своята обител, имаше дълбока вяра в Едната Единосъща, Животворяща и Неразделна Троица – Отец, Син и Свети Дух. Вярваше безпределно в Бога. Неговата любов към Бога беше безгранична. [...] Любовта на св. Йоан към Бога го заведе в дивите планински пустинни места, направи го жител сред дивите зверове, но той не забрави своя обичан народ. Той се молеше за него и затова виждаме едно дивно чудо в св. Йоан – едновременно ***отшелник и обществник***. [...] Отдалечил се от света, той завеща на своите ученици да просвещават етнородните си братя, които са приели светата православна вяра, но по незнание живеели с някои езически обичаи. Затова рило-манастирското братство още от стари времена празнува неговото Успение, когато им каза: „След моята смърт вие не тъжете и не се притесняйте, защото аз няма да ви оставя, невидимо ще бъда с вас". И той и досега е не само с тях, но и с целия български народ. Затова и народът назовава днешния ден, деня на неговата памет, *Отчов ден* – тоест, Ден на отеца, в признателност на ***отеца, който обединява не само нашия народ, но и всички православни***. [...]

Българската православна църква никога не е забравяла *Завета* на св. Йоан Рилски за духовната просвета на неговия народ български. Затова тя винаги е искала и настоява да има преподаване на Христовото учение в училищата, защото ако ние не превъзмогнем духовната криза, то материалната, в която сме, никога не може да се преодолее. Защото *материалната криза е резултат на духовното падение*. Затова като честваме паметта на св. Йоан Рилски, който ни обединява и който ни призова при себе си, нека се молим на Господ да дарува разум на всички ни и да ни пази в святото единство на вярата, и да ни обединява. Сам Господ Иисус Христос казва: „Царство, разделено на части, запустява". Да не дава Господ ние никога да не бъдем запустели, но преподобният и богоносеен наш отец пустинножителя Йоан Рилски Чудотворец да дарува на всички ни чрез дадената му от Бога благодат мъдрост, за да преосмислим всичко. Защото виждаме, че православната ценностна система бе забравена и бе отстранена от българското училище, а на нейно място дойде друга – нова, която е рушителна. А Църквата е, която винаги гради. Затова нека се постараем да се възползваме от благодатта на светеца и да бъдем и ние като него – и когато сме вън, и когато сме вътре в обществото – да светим, да светят нашите добродетели на тези, които не са познали истината Христова и да се приобщят, да се проявява любовта към Бога и към ближния. Защото ние имаме свято задължение и към ближния. И нека чуем св. ап. Павел, който казва: „Никому нищо не дължете освен взаимната любов". Тази любов Христова, този Христов мир Господ да дарува на всеки един от нас, който сме в тази света обител, и на всеки човек по целия свят, за да има мир и благоденствие и радост във всяко едно човешко сърце.

Още веднъж нека поздравя Негово Преосвещенство Адрианополски епископ Евлогий и рило-манастирското братство от името на Негово Светейшество Българския патриарх Максим и Св. Синод и да им благопожелая крепко здраве – предпоставка за всички успех, и любов към Бога. Да продължат да светят и да изпълняват завета на св. Йоан. Да просвещават поклонниците на тази св. обител в истините на вярата за достигане на съвършенство по молитвите на светия наш отец св. Йоан Рилски. Амин!

Част от словото на Неврокопския митрополит НАТАНАИЛ, произнесено на 19 октомври в Рилския манастир

ЗАПОЧВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2011 г.
„Църковен вестник"
1 година..... 26,00 лв.
6 месеца ..... 13,00 лв.
3 месеца ..... 6,50 лв.
ед. цена ..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище" № 4
тел. 987-56-11, тел./факс 980-30-16
МОЛ: Танка Тончева Христова
e-mail: sinizdat@gmail.com
РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Ръкописи не се връщат.

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин" № 58
IBAN BG97UNCR96601018147018, BIC код: UNCRBGSF
Сумите да се изпращат с поценки запис или по банкова сметка, в които да се изписва точният адрес и поценкиият код на получателя!
„Църковен вестник" съдържа авторски текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.